

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retssystemerne I EU Og de Enkelte Lande](#) > [Almindelige Domstole I de Enkelte Lande](#) > [Belgium](#)

Almindelige domstole i de enkelte lande

Indholdet er leveret af

Belgien

Belgien



Dette afsnit indeholder en oversigt over de almindelige domstole i Belgien.

Almindelige domstole – indledning

Højesteret (*La cour suprême*)

[Kassationsdomstolen](#) (*La Cour de cassation*): Denne domstol er den øverste domstol, "domstolenes domstol", og er beliggende i Bruxelles.

Nævningedomstolen

Hver af de ti provinser og hovedstadsregionen Bruxelles-Capitale har en [nævningedomstol](#). Nævningedomstolen er ikke en permanent retsinstans, men sættes, hver gang en tiltalt stilles for domstolen.

Appelinstanser

- [Appeldomstole](#): Der findes fem i Belgien:
 - Bruxelles (for retskredsene Brabant wallon, Leuven og Bruxelles)
 - Liège (for retskredsene Liège, Namur og Luxembourg)
 - Mons (for retskredsen Hainaut)
 - Gent (for retskredsene Vestflandern og Østflandern)
 - Antwerpen (for retskredsene Antwerpen og Limbourg).
- [Arbejdsdomstole](#) (*Les cours du travail*): Der findes fem i Belgien. Disse er appeldomstole med speciale i arbejdsret og er geografisk opdelt som ovennævnte appeldomstole.

Førsteinstansretter (*Les juridictions de première instance*)

- [Førsteinstansretter](#): Der findes 13 i Belgien (en i hver retskreds og to i retskredsen Bruxelles, en nederlandsk- og en fransksproget).
- [Arbejdsretter](#) (*Les tribunaux du travail*): Der findes ni i Belgien (i princippet en i hver af appeldomstolens retskredse, bortset fra at der i retskredsen for appeldomstolen i Bruxelles stadig findes en arbejdsret i Leuven og Nivelles og to arbejdsretter i Bruxelles (en nederlandsk- og en fransksproget) og en arbejdsret i retskredsen Eupen).
- [Handelsretter](#) (*Les tribunaux de l'entreprise*): Der findes ni i Belgien (i princippet en i hver af appeldomstolens retskredse, bortset fra at der i retskredsen for appeldomstolen i Bruxelles stadig findes en handelsret i Leuven og Nivelles og to handelsretter i Bruxelles (en nederlandsk- og en fransksproget) og en handelsret i retskredsen Eupen).

Underretter eller lokale retsinstanser

- [Underretter](#): Der findes 187 underretter i Belgien (en i hver retskanton).

- **Politiretter** (*Les tribunaux de police*): Der findes 15 i Belgien, dvs. en i hver retskreds, dog fire i Bruxelles.

Retsinstansernes kompetence

Underretten

Underretten behandler alle sager, hvor sagsgenstandens værdi er under 5 000 EUR, og som ikke henhører under en anden rets enekompetence. Underretten er ligeledes kompetent i bl.a. tvister om lejekontrakter, nabostridigheder, sager om servitutter og ekspropriering, uanset hvilket beløb tvisten vedrører, samt foreløbige foranstaltninger mellem ægtefæller. Underrettens afgørelser kan, medmindre de vedrører krav på højst 2 000 EUR, appelleres til førsteinstansretten eller handelsretten.

Politiretten (*Le tribunal de police*)

Politiretten er en strafferetlig og civilretlig instans, der behandler mindre alvorlige lovovertrædelser, grovere lovovertrædelser, som henvises til politiretten på grund af formildende omstændigheder, overtrædelser af særlige love (f.eks. landbrugsloven og skovbrugsloven), krav om erstatning for skade som følge af en trafikulykke samt færdselsforseelser. Afgørelserne fra politiretten kan appelleres til førsteinstansretten, medmindre der er tale om de områder, der er angivet i retsplejeloven i de tilfælde, hvor der træffes afgørelse om krav på højst 1 240 EUR.

Førsteinstansretten (*Le tribunal de première instance*)

Førsteinstansretten har kompetence i alle tvistemål, medmindre loven bestemmer, at de skal behandles af andre retsinstanser. Det kaldes førsteinstansrettens residualkompetence.

Førsteinstansretten er opdelt i afdelinger: civilretten, strafferetten, familieretten og ungdomsretten. I 2007 blev der oprettet en afdeling, som kaldes en ret for strafanvendelse, inden for førsteinstansretterne i Antwerpen, Bruxelles, Østflandern, Liège og Hainaut.

Civilretten (*Le tribunal civil*)

Civilretten behandler sager om personers retlige status. Den er ligeledes kompetent i tvister om beløb over 1 860 EUR, tvister inden for arveretten eller ophavsrettigheder samt appeller af afgørelser afsagt af underretterne.

Strafferetten (*Le tribunal correctionnel*)

Strafferetten er en strafferetlig instans, der skal pådømme alle slags lovovertrædelser og grove forbrydelser, som ikke skal behandles af en nævningedomstol, som f.eks. bedrageri, svig, uagtsomt manddrab, indbrud og røveri. Den fungerer også som appelinstans for afgørelser afsagt af politiretterne.

En sag kan indbringes for strafferetten ved direkte henvisning fra anklagemyndigheden eller fra den civile part eller ved anordning fra undersøgelseskammeret, som efter undersøgelsen afgør, om den sigtede skal stilles for strafferetten eller ikke.

Undersøgelseskammeret (*La chambre du conseil*) er en undersøgelsesinstans, som består af en dommer fra førsteinstansretten, der sidder alene og undersøger, om der er grund til at indbringe sagen for strafferetten, eller om tiltalte ikke skal retsforfølges (tiltalefrafald). Det er også undersøgelseskammeret, der beslutter, om tiltalte skal forblive varetægtsfængslet eller skal løslades, eventuelt på visse betingelser, enten fra måned til måned eller hver tredje måned, hvis der er tale om en forbrydelse, som ikke kan behandles af en nævningedomstol.

Varetægtsfængsling er en sikkerhedsforanstaltning, hvor en person, der mistænkes for at have begået en forbrydelse, fængsles frem til retssagen. Denne foranstaltning anvendes for at forhindre mistænkte i at forsvinde, før vedkommende skal stilles for en dommer, begå andre lovovertrædelser i mellemtiden, forsøge at bortskaffe bevismateriale eller tage kontakt til tredjemand (f.eks. for at påvirke vidner eller medtaltte). Mistænkte, som løslades, eller som får tiltalefrafald, kan kræve erstatning af justitsministeriet for den tid, de har tilbragt i fængslet. Denne erstatning kaldes for "indemnité en cas de détention inopérante". To betingelser skal

være opfyldt for at kunne få denne erstatning: Varetægtsfængslingen skal have været mere end otte dage, og fængslingen eller forlængelsen af fængslingen må ikke skyldes mistænktens personlige opførsel. Ministeren er meget stringent i sin vurdering af sidstnævnte betingelse.

Undersøgelingsdommerens afgørelser kan appelleres til anklagekammeret, der er undersøgelsesinstansen inden for appeldomstolene.

Ungdomsretten (*Le tribunal de la jeunesse*)

Ungdomsafdelingerne, der udgør ungdomsretten, har kompetence til at behandle sager vedrørende udsatte mindreårige og mindreårige, der har begået strafbare handlinger.

Anklagemyndigheden afgør alene, om en sag skal anlægges ved ungdomsretten eller ej. Det er ikke muligt at henvende sig direkte til dommeren, f.eks. i civile sager. Unge kan stilles for ungdomsretten i to tilfælde:

- Hvis en ung har begået en lovovertrædelse, meddeler politiet den unges navn til anklagemyndigheden. Anklagemyndigheden træffer herefter afgørelse om, hvorvidt de faktiske omstændigheder er tilstrækkelig alvorlige til at henvise sagen til ungdomsretten.
- Hvis den unge kommer fra et konfliktfyldt hjem, har den unge sandsynligvis allerede haft kontakt med en ungdomsforsorgstjeneste. Hvis situationen ikke bliver løst, sender ungdomsforsorgstjenesten den pågældende sag til en mæglingskommission, der yder særlig bistand til unge. Denne mæglingskommission kan om nødvendigt anmode anklagemyndigheden om at henvise sagen til ungdomsretten, således at der kan træffes passende foranstaltninger.

Familieretten

Familieretterne har kompetence til at behandle alle tvister af familieretlig karakter.

Disse kompetencer er fastsat i retsplejelovens artikel 572a og artikel 577, stk. 3.

Med visse undtagelser har retten, uanset beløbsstørrelse, kompetence på følgende områder:

- Sager vedrørende personers retlige status og konsekvenserne heraf: tvister vedrørende ægteskabet eller forpligtelserne forbundet hermed, skilsmisse og de formueretlige konsekvenser heraf, bestemmelse og bestridelse af slægtskab, indsigelser mod visse afgørelser truffet af personregisterførere osv.
- Sager vedrørende registrerede samliv og konsekvenserne heraf: Foranstaltninger vedrørende samleveres formue, ophævelse af registrerede samliv osv.
- Sager vedrørende børn: fastlæggelse af de nærmere betingelser for udøvelse af forældremyndigheden og/eller af retten til at have barnet boende, fastlæggelse af retten til samvær osv.
- Sager vedrørende underholdspligt: fastsættelse eller ændring af underholdsbidrag til en tidligere ægtefælle eller en forælder og af børnebidrag osv.
- Sager vedrørende børnetilskud: bestemmelse af den person, der er berettiget til børnetilskud, eller tvist vedrørende betalingen af tilskuddet til den ydelsesberettigede.
- Sager vedrørende familieformueretlige forhold: donationer fra en familieformue, bodeling i forbindelse med ægtefællers fælles ejendom, sager vedrørende arv (f.eks.: arveafkald) osv., sager vedrørende et midlertidigt forbud mod ophold i hjemmet i tilfælde af vold i hjemmet.

Familieretten har også kompetence til at anvende uopsættelige foreløbige retsmidler.

Endelig er familieretten også kompetent til at behandle appelsager vedrørende afgørelser truffet af underretten vedrørende personer uden handleevne.

Retterne for strafanvendelse (*Les tribunaux de l'application des peines*)

Retterne for strafanvendelse træffer afgørelser om den eksterne retsstilling for personer, der idømmes frihedsstraf. De træffer afgørelse om anvendelsen af følgende: weekend- og natfængsel, elektronisk overvågning, betinget løsladelse og midlertidig løsladelse med henblik på udsendelse af Belgien eller tilbagesendelse. Anklagemyndigheden og domfældte kan indgive en kassationsbegæring mod afgørelser truffet af retterne for strafanvendelse.

- Appel af førsteinstansrettens afgørelser

Undtagen for så vidt angår afgørelser truffet af retten for strafanvendelse kan en part eller anklagemyndigheden, hvis vedkommende ikke er tilfreds med en dom afsagt af en førsteinstansret, appellere denne dom, under forudsætning af at den er afsagt i første instans, dvs. ikke i en appelsag om en afgørelse fra en politiret eller en underret. I så tilfælde er det appeldomstolen, der skal behandle sagen, uanset om denne stammer fra civilretten, strafferetten eller ungdomsretten.

Arbejdsretten (*Le tribunal du travail*)

Arbejdsretten er kompetent i social- og arbejdsretlige spørgsmål: social sikring (pensioner, arbejdsløshed osv.), konflikter i arbejdsmarkedsrelationer (ansættelseskontrakter, arbejdsregler osv.) og arbejdsulykker. Den er også kompetent til at træffe afgørelser om begæringer om gældssanering, som indgives af fysiske personer.

Arbejdsretten består af forskellige afdelinger. Medmindre andet er bestemt i retsplejeloven, består arbejdsretten af en juridisk dommer, der er retsformand, og to lægdommere udpeget af arbejdsmarkedets parter. Afhængigt af arten af den tvist, som retten skal behandle, repræsenterer lægdommerne fra arbejdsmarkedets parter enten arbejdstagerne, arbejdsgiverne eller selvstændige erhvervsdrivende. Disse personer udnævnes blandt kandidater udpeget af arbejdsmarkedets organisationer (arbejdsgivere, funktionærer, arbejdere eller selvstændige erhvervsdrivende). Her kaldes anklagemyndigheden for "auditorat du travail" og anklageren for "auditeur du travail".

Hvis parterne er uenige i arbejdsrettens dom, kan de appellere den til arbejdsdomstolen.

Handelsretten (*Le tribunal de l'entreprise*)

Handelsretten har kompetence til at afgøre tvister mellem virksomheder, uanset beløbsstørrelse.

En fysisk person kan også anlægge sag mod en virksomhed ved handelsretten.

Handelsretten behandler tvister mellem virksomheder, dvs. fysiske personer, der er selvstændige erhvervsdrivende (erhvervsdrivende, personer beskæftiget i liberale erhverv og administratorer), juridiske personer (selskaber, foreninger og fonde) og organisationer, der ikke har status som juridiske personer. Tvisterne må ikke henhøre under andre domstoles særlige kompetence, og for så vidt angår fysiske personer må de ikke vedrøre en handling, der helt klart er uden forbindelse til virksomheden.

Handelsretten består af en eller flere afdelinger. Hver afdeling består af en dommer og to lægdommere fra erhvervslivet. Lægdommerne fra erhvervslivet er ikke professionelle dommere, men erhvervsdrivende, virksomhedsledere og virksomhedsrevisorer osv. De bistår dommeren med deres erfaringer fra erhvervslivet.

I nogle tilfælde repræsenteres anklagemyndigheden i sagen ved handelsretten ved den offentlige anklager, en eller flere første stedfortrædende offentlig anklagere og en eller flere stedfortrædende offentlig anklagere.

Hvis parterne ønsker at anfægte rettens afgørelse, kan de indbringe den for appeldomstolen. Den anfægtede dom skal imidlertid være afsagt i første instans.

Appeldomstole og arbejdsdomstole

Appeldomstolen består af flere afdelinger:

- De civile afdelinger behandler appeller af afgørelser afsagt i første instans af de civile afdelinger ved førsteinstansretterne og af handelsretterne.
- De strafferetlige afdelinger behandler appeller af afgørelser afsagt af strafferetterne i første instans.
- Ungdomsafdelingerne behandler appeller af afgørelser afsagt af ungdomsretterne i første instans.
- Anklagekammeret er en undersøgelsesinstans, der behandler appeller af afgørelser fra undersøgelseskammeret. Det er ligeledes anklagekammeret, der henviser en mistænkt til nævningedomstolen, fordi vedkommende er mistænkt for at have begået en grov forbrydelse, have overtrådt presselovgivningen eller have begået en politisk forbrydelse.

Som ved arbejdsretten består arbejdsdomstolens afdelinger af en juridisk dommer, der kaldes en "conseiller", og to eller fire dommere udpeget af arbejdsmarkedets parter. Arbejdsdomstolen behandler appeller af afgørelser fra arbejdsretterne.

Nævningedomstolen

Alvorlige forbrydelser

Når en person anklages for en forbrydelse, der er for grov til at kunne behandles af strafferetten, eller som ikke er blevet henvist til behandling af samme, tilsiges vedkommende til at møde for nævningedomstolen for at blive dømt af en jury.

Nævningedomstolen har en juridisk dommer som retsformand, og denne bistås af to assessorer, som ligeledes er juridiske dommere. De udtaler sig ikke om, hvorvidt den anklagede er skyldig eller uskyldig. Det er juryens medlemmer, også kaldet nævninge, der skal beslutte, hvorvidt den anklagede er skyldig i den pågældende lovovertrædelse. Nævningene udpeges ved lodtrækning blandt befolkningen. Enhver belgier mellem 28 og 65 år, der ikke har mistet sine borgerlige og politiske rettigheder, og som kan læse og skrive og ikke er blevet idømt en fængselsstraf på mere end fire måneder eller en arbejdsstraf på mere end 60 timer, kan indkaldes som nævning.

Nævningeprocessen indledes med oplæsning af anklageskriftet, som er et sammendrag af efterforskningen, der omfatter de væsentligste elementer, som er fremkommet under forundersøgelsen. Derefter afhøres vidnerne og de involverede parter. Disse afhøringer skal give nævningene, som ikke har haft mulighed for at gennemgå sagens akter, mulighed for at danne sig en mening. Derefter fremlægger anklagemyndigheden sit anklageskrift, de civile parter tager ordet, og advokaterne fremfører deres mundtlige indlæg. Den tiltalte afhøres også. Den pågældende besvarer retsformandens spørgsmål, gør rede for sagens kendsgerninger og kan ligeledes erklære sig uskyldig. Efter retsmødet trækker de 12 nævninge sig tilbage bag lukkede døre. De skal udtale sig om, hvorvidt den anklagede er skyldig eller uskyldig. De gennemfører en afstemning, og deres afgørelse kan nuanceres. De kan f.eks. kende den tiltalte skyldig og samtidig anerkende, at der foreligger formildende omstændigheder. Hvis den tiltalte kendes skyldig, diskuterer de juridiske dommere og nævningene sammen, hvilken straf den pågældende skal idømmes. Denne afgørelse træffes med absolut flertal. Afgørelsen om skyldsspørgsmålet skal være begrundet.

I princippet kan en dom afsagt af en nævningedomstol ikke appelleres. Domfældte, den civile part og anklagemyndigheden kan imidlertid indbringe afgørelsen for kassationsdomstolen. Hvis en domfældelse kasseres, dvs. annulleres af kassationsdomstolen, sendes sagen tilbage til en ny nævningedomstol, der skal træffe en ny afgørelse.

Overtrædelser af presselovgivningen og politiske forbrydelser

For at der kan være tale om en overtrædelse af presselovgivningen, skal man have udtrykt lovstridige meninger gennem tekster, der er formidlet i flere eksemplarer via en teknisk proces. En politisk forbrydelse er en forbrydelse begået med et politisk motiv og med et politisk mål for øje. Nævningedomstolen pådømmer sager om politiske forbrydelser og overtrædelser af presselovgivningen med undtagelse af overtrædelser af presselovgivningen, der bunder i racisme eller fremmedhad.

Kassationsdomstolen

Kassationsdomstolen er garant for, at domstole og retter overholder lovgivningen. Den har kompetence for hele landet. Kassationsdomstolen pådømmer ikke sagens realitet, men udelukkende juridiske spørgsmål. En sag kan kun indbringes for kassationsdomstolen af retlige grunde, dvs. hvis der er tale om en overtrædelse af loven eller et generelt retsprincip. En dom eller kendelse kan kun indbringes for kassationsdomstolen, hvis den er afsagt i sidste instans, dvs. når der er tale om afgørelser, der ikke kan appelleres.

Kassationsdomstolen består af en førstestpræsident, en præsident, afdelingspræsidenter og dommere. Anklagemyndigheden repræsenteres af statsadvokaten ved kassationsdomstolen eller af en generaladvokat. Domstolen består af tre afdelinger. Den første behandler civilsager, handelsager, skattesager og disciplinærsager, den anden straffesager og den tredje sager vedrørende arbejdsret og social sikring. Hver af afdelingerne består af en fransk og en nederlandsk afdeling. Hver underafdeling sættes normalt med fem

dommere.

Før de afsiger dom, hører dommerne konklusionerne fra anklagemyndigheden ved kassationsdomstolen. Kassationsdomstolen kan beslutte at afvise kassationsbegæringen. Hvis de fremførte argumenter forkastes, afvises begæringen, og den anfægtede dom bliver endelig. Hvis kassationsdomstolen skønner, at den anfægtede afgørelse er truffet i strid med loven, annulleres afgørelsen helt eller delvist, og sagen kan eventuelt henvises til den underliggende retsinstans til fornyet behandling. Denne henvisning sker, hvis der er grund til at genbehandle sagens realitet. Det er aldrig den samme domstol, der skal behandle sagen på ny.

Bemærk

Det er vigtigt at bemærke, at ved siden af de civile domstole behandler straffedomstole – appeldomstolens strafferetlige afdelinger, nævningedomstolen, førsteinstansrettens strafferetlige afdelinger (strafferetten) og politiretten (i straffesager) – også civile krav (navnlig vedrørende erstatning), der er indgivet af civile parter, dvs. ofre for strafbare handlinger i bred betydning.

Der findes flere oplysninger om domstole og retter i [det belgiske retsvæsens webportal Juridat](#).

Er der gratis adgang til databasen?

Ja, adgangen til databasen er gratis.

Relevante links

[Belgiens justitsministerium](#)

■ Sidste opdatering: 28/07/2022

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.